PAMATNOSTĀDNES

EIROPAS CENTRĀLĀS BANKAS PAMATNOSTĀDNE

(2012. gada 2. augusts)

par papildu pagaidu pasākumiem attiecībā uz Eurosistēmas refinansēšanas operācijām un nodrošinājuma atbilstību, kā arī grozījumiem Pamatnostādnē ECB/2007/9

(ECB/2012/18)

(2012/476/ES)

EIROPAS CENTRĀLĀS BANKAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 127. panta 2. punkta pirmo ievilkumu,

ņemot vērā Eiropas Centrālo banku sistēmas un Eiropas Centrālās bankas Statūtus un jo īpaši to 3.1. panta pirmo ievilkumu un 5.1., 12.1., 14.3. un 18.2. pantu,

tā kā:

(1) Saskaņā ar Eiropas Centrālo banku sistēmas un Eiropas Centrālās bankas Statūtu 18.1. pantu Eiropas Centrālā banka (ECB) un to dalībvalstu nacionālās centrālās bankas, kuru valūta ir euro (turpmāk – "NCB"), var veikt kredītoperācijas ar kredītiestādēm un citiem tirgus dalībniekiem, aizdodot pret atbilstošu nodrošinājumu. Vispārīgie nosacījumi, ar kādiem ECB un NCB ir gatavas veikt kredītoperācijas, tostarp kritēriji, kas nosaka nodrošinājuma atbilstību Eurosistēmas kredītoperāciju mērķiem, noteikti 2011. gada 20. septembra Pamatnostādnes ECB/2011/14 par Eurosistēmas monetārās politikas instrumentiem un procedūrām [1] I pielikumā.

(2) 2011. gada 8. decembrī un 2012. gada 20. jūnijā Padome pieņēma lēmumu par papildu pastiprinātā kreditēšanas atbalsta pasākumiem, lai veicinātu banku kreditēšanu un likviditāti eurozonas naudas tirgū, tostarp par 2011. gada 14. decembra Lēmumā ECB/2011/25 minētajiem papildu pagaidu pasākumiem attiecībā uz Eurosistēmas refinansēšanas operācijām un nodrošinājuma atbilstību [2]. Turklāt atsauces uz rezervju normu 2007. gada 1. augusta Pamatnostādnē ECB/2007/9 par monetāro, finanšu iestāžu un tirgu statistiku [3] jāsaskaņo ar grozījumiem Eiropas Centrālās bankas 2003. gada 12. septembra Regulā (EK) Nr. 1745/2003 par obligāto rezervju piemērošanu (ECB/2003/9) [4], kas ieviesta ar Regulu (ES) Nr. 1358/2011 [5].

(3) NCB nebūtu jāuzliek pienākums pieņemt kā nodrošinājumu Eurosistēmas monetārās politikas operācijās atbilstošas banku obligācijas, ko garantē dalībvalsts, kura īsteno Eiropas Savienības / Starptautiskā Valūtas fonda programmu, vai dalībvalsts, kuras kredītnovērtējums neatbilst Eurosistēmas etalonam, nosakot augstu kredītstandartu prasību minimumu, kā norādīts Lēmumā ECB/2011/25.

(4) Lēmumā ECB/2011/25 tika pārskatīts Pamatnostādnes ECB/2011/14 I pielikuma 6.2.3.2. sadaļā minētais atbrīvojums no ciešu saikņu aizlieguma attiecībā uz valdības garantētām banku obligācijām, ko par nodrošinājumu izmanto darījuma partneri.

(5) Darījuma partneriem, kas piedalās Eurosistēmas kredītoperācijās, jāatļauj palielināt valdības garantētu banku obligāciju izmantošanas līmeni, kāds tām ir bijis 2012. gada 3. jūlijā, ja to ārkārtas gadījumos iepriekš atļāvusi ECB Padome. ECB Padomei iesniegtajiem iepriekšēja apstiprinājuma lūgumiem jāpievieno finansējuma plāns.

(6) Lēmums ECB/2011/25 jāaizstāj ar šo pamatnostādni, kuru NCB ievieš savos attiecīgos līgumiskos vai regulējošos nosacījumos.

[1] OV L 331, 14.12.2011., 1. lpp.
[2] OV L 341, 22.12.2011., 65. lpp.
[3] OV L 341, 27.12.2007., 1. lpp.
[4] OV L 250, 2.10.2003., 10. lpp.
[5] Eiropas Centrālās bankas 2011. gada 14. decembra Regula (ES) Nr. 1358/2011, ar ko groza Regulu (EK) Nr. 1745/2003 par obligāto rezervju piemērošanu (ECB/2003/9) (ECB/2011/26) (OV L 338, 21.12.2011., 51. lpp.).

(7) Papildu pasākumi, kas noteikti šajā pamatnostādnē, jāpiemēro pagaidām, līdz brīdim, kad Padome nolems, ka tie vairs nav nepieciešami piemērota monetārās politikas transmisijas mehānisma nodrošināšanai,

IR PIEŅĒMUSI ŠO PAMATNOSTĀDNI.

1. pants

Papildu pasākumi attiecībā uz refinansēšanas operācijām un atbilstošu nodrošinājumu

1. Šajā pamatnostādnē noteiktos Eurosistēmas monetārās politikas operāciju veikšanas noteikumus un nodrošinājuma atbilstības kritērijus piemēro, ņemot vērā Pamatnostādni ECB/2011/14.

2. Jebkuru pretrunu gadījumā starp šo pamatnostādni un Pamatnostādni ECB/2011/14, kā to nacionālajā līmenī ieviesušas NCB, noteicošā ir šī pamatnostādne. NCB turpina piemērot visus Pamatnostādnes ECB/2011/14 noteikumus bez izmaiņām, ja vien šajā pamatnostādnē nav noteikts citādi.

2. pants

Iespēja izbeigt vai grozīt ilgāka termiņa refinansēšanas operācijas

Eurosistēma var lemt par to, ka, ievērojot noteiktus nosacījumus, darījuma partneri var pirms termiņa samazināt dažu ilgāka termiņa refinansēšanas operāciju summu vai izbeigt tās. Šie nosacījumi tiek publicēti paziņojumā par attiecīgo iepirkumu vai citā formātā, kuru Eurosistēma uzskata par atbilstošu.

3. pants

Ar aktīviem nodrošinātu vērtspapīru pieņemšana

1. Papildus ar aktīviem nodrošinātiem vērtspapīriem, kas ir atbilstoši saskaņā ar Pamatnostādnes ECB/2011/14 I pielikuma 6. nodaļu, ar aktīviem nodrošināti vērtspapīri, kuri neatbilst Pamatnostādnes ECB/2011/14 I pielikuma 6.3.2. sadaļas kredītnovērtējuma prasībām, bet atbilst visiem pārējiem kritērijiem, ko ar aktīviem nodrošinātiem vērtspapīriem piemēro saskaņā ar Pamatnostādni ECB/2011/14, ir atbilstošs nodrošinājums Eurosistēmas monetārās politikas operācijām ar nosacījumu, ka emisijas brīdī un jebkurā brīdī pēc tam šiem vērtspapīriem ir vismaz divi BBB ([1]) reitingi. Tie atbilst arī šādām prasībām:

a) naudas plūsmu radošie aktīvi, kas nodrošina ar aktīviem nodrošinātos vērtspapīrus, ir šādu aktīvu grupu aktīvi: i) mājokļa hipotēkas; ii) kredīti maziem un vidējiem uzņēmumiem (MVU); iii) komercsektora hipotēkas; iv) kredīti automašīnu iegādei; v) līzings; un vi) patēriņa kredīti;

b) naudas plūsmu radošajos aktīvos netiek jaukti dažādu aktīvu grupu aktīvi;

c) naudas plūsmu radošie aktīvi, kas nodrošina ar aktīviem nodrošinātos vērtspapīrus, neietver kredītus, kas:

i) ar aktīviem nodrošināto vērtspapīru emisijas laikā nenes ienākumus;

ii) nenes ienākumus laikā, kad tiek iekļauti ar aktīviem nodrošinātos vērtspapīros to atlikušā termiņa laikā, piemēram, aizvietojot vai aizstājot naudas plūsmu radošos aktīvus;

iii) jebkurā laikā ir strukturēti, sindicēti vai izsniegti, izmantojot aizņemtus līdzekļus (“*leveraged*”);

d) ar aktīviem nodrošinātu vērtspapīru darījuma dokumenti ietver noteikumus par apkalpošanas nepārtrauktību.

2. 1. punktā minētajiem ar aktīviem nodrošinātiem vērtspapīriem, kam nav vismaz divu A ([2]) reitingu, piemēro novērtējuma diskontu 16 % apmērā.

3. 1. punktā minētajiem ar aktīviem nodrošinātiem vērtspapīriem, kuriem nav vismaz viena A reitinga, piemēro tālāk minētos diskontus: a) ar aktīviem nodrošinātiem vērtspapīriem, ko nodrošina komercsektora hipotēkas, piemēro 32 % novērtējuma diskontu, bet b) visiem pārējiem ar aktīviem nodrošinātiem vērtspapīriem piemēro 26 % novērtējuma diskontu.

4. Darījuma partneris nevar kā nodrošinājumu iesniegt ar aktīviem nodrošinātus vērtspapīrus, kas ir atbilstoši saskaņā ar 1. punktu, ja darījuma partneris vai trešā persona, ar kuru tam ir ciešas saites, ir procenta likmju riska ierobežošanas pakalpojumu sniedzējs attiecībā uz ar aktīviem nodrošinātajiem vērtspapīriem.

5. NCB kā nodrošinājumu Eurosistēmas monetārās politikas operācijās var pieņemt ar aktīviem nodrošinātus vērtspapīrus, kuru pamatā esošie aktīvi ietver tikai mājokļa hipotēkas vai tikai kredītus MVU un kuri neatbilst Pamatnostādnes ECB/2011/14 I pielikuma 6.3.2. sadaļas kredītnovērtējuma prasībām, kā arī šā panta 1. punkta a)–d) apakšpunkta un 4. punkta prasībām, bet atbilst visiem kritērijiem, ko ar aktīviem nodrošinātiem vērtspapīriem piemēro saskaņā ar Pamatnostādni ECB/2011/14, ja šiem vērtspapīriem ir vismaz divi BBB reitingi. Šādi ar aktīviem nodrošinātie vērtspapīri var būt tikai tādi, kas emitēti pirms 2012. gada 20. jūnija, un tiem piemēro 32 % novērtējuma diskontu.

([1]) “BBB” ir vismaz *Moody's* “Baa3”, *Fitch vai Standard & Poor's* “BBB–” vai *DBRS* “BBB” reitings.

([2]) “A” ir vismaz *Moody's* “A3”, *Fitch vai Standard & Poor's* “A–” vai *DBRS* “AL” reitings.

6. Šā panta nolūkiem:

1) "mājokļa hipotēka", papildus ar dzīvojamā sektora nekustamā īpašuma kredītiem, ietver garantētos mājokļa kredītus (bez nekustamā īpašuma nodrošinājuma), ja samaksai saskaņā ar garantiju jānotiek nekavējoties pēc saistību neizpildes. Šādas garantijas var sniegt dažādu līgumu formā, t. sk. apdrošināšanas līgumu formā, ar nosacījumu, ka tās sniedz valsts sektora iestāde vai valsts uzraudzīta finanšu iestāde. Šādu garantiju nolūkiem garantijas devēja kredītvērtējumam visu darījuma laiku jāatbilst kredīta kvalitātes 3. pakāpei pēc Eurosistēmas harmonizētās reitinga skalas;

2) termini "mazs uzņēmums" un "neliels uzņēmums" nozīmē struktūru, kas veic saimniecisko darbību, neatkarīgi no tās juridiskās formas, ja šīs struktūras apgrozījums vai – gadījumā, ja šīs struktūra ir konsolidētās grupas daļa, – konsolidētās grupas apgrozījums ir mazāks par 50 miljoniem euro;

3) "ienākumus nenesošs aizdevums" nozīmē aizdevumus, kuru procentu samaksas vai pamatsummas atmaksas termiņš ir nokavēts par 90 vai vairāk dienām, un ir iestājusies parādnieka saistību neizpilde, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 14. jūnija Direktīvas 2006/48/EK par kredītiestāžu darbības sākšanu un veikšanu [1] VII pielikuma 44. punktā, vai ja ir pamatotas šaubas apšaubīt, ka maksājums tiks veikts pilnā apmērā;

4) "strukturēts aizdevums" nozīmē struktūru, kura ietver subordinētās kredīta prasības;

5) "sindicētais aizdevums" nozīmē aizdevumu, ko izsniegusi sindikāta dalībnieku grupa;

6) "aizņemto līdzekļu aizdevums" nozīmē tādai sabiedrībai izsniegtu aizdevumu, kurai jau ir nozīmīga tādu parādsaistību pakāpe kā izpirkšana vai finansējuma pārņemšana, ja aizdevums tiek izmantots tādas sabiedrības pašu kapitāla iegādei, kura arī ir parādnieks;

7) "noteikumi par apkalpošanas nepārtrauktību" nozīmē ar aktīviem nodrošinātu vērtspapīru juridiskās dokumentācijas noteikumus, kas nodrošina, ka apkalpotāja saistību neizpilde neizraisa apkalpošanas izbeigšanos, un kuros iekļauti sliekšņi, kuru sasniegšanas rezultātā tiek iecelts rezerves apkalpotājs, un augsta līmeņa rīcības plāns, kurā noteikti operacionālie pasākumi, kas veicami pēc rezerves apkalpotāja iecelšanas, un tas, kā tiks veikta aizdevumu pārvaldīšanas pāreja.

4. pants

Papildu kredītprasību pieņemšana

1. NCB kā nodrošinājumu Eurosistēmas monetārās politikas operācijās var pieņemt kredītprasības, kas neatbilst Eurosistēmas kritērijiem.

2. NCB, kuras nolemj pieņemt kredītprasības saskaņā ar 1. punktu, šim nolūkam nosaka atbilstības kritērijus un riska kontroles pasākumus, precizējot atkāpes no Pamatnostādnes ECB/2011/14 I pielikuma prasībām. Šādi atbilstības kritēriji un riska kontroles pasākumi ietver nosacījumu, ka kredītprasības ir pakļautas tās dalībvalsts regulējumam, kuras NCB ir noteikusi atbilstības kritērijus un riska kontroles pasākumus. Atbilstības kritērijus un riska kontroles pasākumus iepriekš apstiprina ECB Padome.

3. Izņēmuma gadījumos un ar iepriekšēju ECB Padomes apstiprinājumu NCB var pieņemt kredītprasības: a) piemērojot atbilstības kritērijus un riska kontroles pasākumus, ko ir noteikusi cita NCB saskaņā ar 1. un 2. punktu; vai b) kuras nosaka nevis tās dalībvalsts regulējums, kurā ir atrodas pieņemošā NCB, bet citas dalībvalsts regulējums.

4. Cita NCB sniedz palīdzību kredītprasības pieņemošai NCB saskaņā ar 1. punktu, ja abas NCB savā starpā par to ir vienojušās, un ar iepriekšēju ECB Padomes apstiprinājumu.

5. pants

Valdības garantētu banku obligāciju pieņemšana

1. NCB nav pienākuma pieņemt kā nodrošinājumu Eurosistēmas monetārās politikas operācijās atbilstošas banku obligācijas, ko garantē dalībvalsts, kura īsteno Eiropas Savienības / Starptautiskā Valūtas fonda programmu, vai dalībvalsts, kuras kredītnovērtējums neatbilst Eurosistēmas etalonam, nosakot augstu kredītstandartu prasību minimumu tirgojamu aktīvu emitentiem un garantijas devējiem, kā tas paredzēts Pamatnostādnes ECB/2011/14 I pielikuma 6.3.1. un 6.3.2. sadaļā.

2. NCB informē ECB Padomi par katru gadījumu, kurā nolemts nepieņemt kā nodrošinājumu 1. punktā minētos vērtspapīrus.

3. Darījuma partneri nevar iesniegt pašu emitētās banku obligācijas, ko garantē EEZ valsts valsts sektora iestāde, kurai ir tiesības iekasēt nodokļus, un tādas obligācijas, ko emitējuši cieši saistīti uzņēmumi, kā nodrošinājumu Eurosistēmas kredītoperācijām apjomā, kas pārsniedz jau 2012. gada 3. jūlijā iesniegto šādu obligāciju nominālvērtību.

4. Ārkārtas gadījumos ECB Padome var lemt par atbrīvojumiem no 3. punktā noteiktās prasības. Atbrīvojuma lūgumam pievieno finansējuma plānu.

[1] OV L 177, 30.6.2006., 1. lpp.

6. pants

Pārbaude

Ne vēlāk kā 2012. gada 14. augustā NCB nosūta ECB informāciju par dokumentiem un līdzekļiem, ar kuru palīdzību tās plāno panākt atbilstību šīs pamatnostādnes 1.–5. pantam.

7. pants

Grozījums Pamatnostādnē ECB/2007/9

III pielikuma 5. daļā 2. tabulai sekojošā rindkopa tiek aizstāta ar tālāk minēto.

"***Vienreizēja atskaitījuma aprēķināšana kontroles nolūkā (R6).***

Vienreizējs atskaitījums. Atskaitījums tiek piemērots katrai kredītiestādei. Katra kredītiestāde atskaita maksimālo vienreizējo atskaitījumu, kas paredzēts, lai samazinātu ar ļoti nelielu rezervju prasību pārvaldību saistītos administratīvos izdevumus. Ja [rezervju bāze × rezervju norma] ir mazāka par 100 000 euro, tad vienreizējais atskaitījums ir vienāds ar [rezervju bāze × rezervju norma]. Ja [rezervju bāze × rezervju norma] ir lielāka par vai vienāda ar 100 000 euro, vienreizējais atskaitījums ir vienāds ar 100 000 euro. Iestādes, kurām atļauts ziņot statistikas datus par to konsolidēto rezervju bāzi kā grupai (kā noteikts Regulas (EK) Nr. 25/2009 (ECB/2008/32) III pielikuma 2. daļas 1. sadaļā), obligātās rezerves tur, izmantojot vienu no attiecīgās grupas iestādēm, kas rīkojas kā starpnieks vienīgi šo iestāžu vārdā. Šajā gadījumā saskaņā ar Eiropas Centrālās bankas 2003. gada 12. septembra Regulas (EK) Nr. 1745/2003 par obligāto rezervju piemērošanu (ECB/2003/9) (*) 11. pantu tikai visa grupa kopā var atskaitīt vienreizējo atskaitījumu.

Obligātās (jeb "nepieciešamās") rezerves aprēķina šādi:

obligātās (jeb "nepieciešamās") rezerves = rezervju bāze × rezervju norma – vienreizējais atskaitījums.

Rezervju normu piemērot saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1745/2003 (ECB/2003/9).

(*) OV L 250, 2.10.2003., 10. lpp."

8. pants

Stāšanās spēkā

Šī pamatnostādne stājas spēkā divas dienas pēc tās pieņemšanas.

To piemēro no 2012. gada 14. septembra.

9. pants

Adresāti

Šī pamatnostādne ir adresēta visām Eurosistēmas centrālajām bankām.

Frankfurtē pie Mainas, 2012. gada 2. augustā

ECB Padomes vārdā –
ECB priekšsēdētājs
Mario DRAGHI